

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Vlastenectví ve válečných proslovech W. Churchilla a F.D. Roosevelta

Autor: Bc. Barbora Loubová

Vedoucí práce: PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.

Oponent: Mgr. Michal Kleprlík, Ph.D.

Práce se věnuje válečným proslovům W. Churchilla a F. D. Roosevelta s cílem zmapovat oblasti, ve kterých se státníci překrývají a odlišují v souvislosti se způsoby posilování vlastenectví. Sleduje, jak se odlišný kulturní, historický a společenský kontext USA a Británie propisuje do rétorických strategií. Organizována je tradičním způsobem na teoretickou a praktickou část. V úvodní studii se autorka zamýšlí nad podstatou rétoriky a vztahuje ji k otázkám národní identity, nacionalismu a patriotismu. Oceňuje snahu odlišit poslední dva termíny, nahlédnout na ně optikou současné odborné literatury a vztáhnout jejich význam k politické a kulturní jednotě národa (nacionalismus) a k spíše emocionální vazbě založené na loajalitě a hrdosti (patriotismus). Následující analýzy na tomto základě staví a sledují obsah i formu válečných projevů. Autorka zjišťuje, že zatímco Churchill apeluje na sílu historicky nedobytné imperiální pevnosti, Roosevelt svoje proslovy naplňoval spíše důrazem sjednocující ochotu ochraňovat demokratické hodnoty a čelit expanzivní politice nacistického Německa. Autorka sleduje i rozdílnou dikci (kolonialismus, melting pot, atd.), využití obrazného jazyka (metafory, personifikace, apod.) a důraz na hodnoty západního světa (demokracie, svoboda, jednota, apod.). Dochází k závěru, že tam, kde Churchill apeluje na imperiální sílu a kontinuitu, Roosevelt klade důraz spíše na rovnost a pokrokovost, tedy hodnoty do určité míry opačné. Kromě rozdílností autorka identifikovala i některé sdílené aspekty, zejména tematické, jimiž například byly důraz na vytrvalost, odhodlání a obětavost jako ctnosti, které mají hodnotu a jsou silnou zbraní. S rozbory se dá do značné míry souhlasit. Jsou logické a zapadají do celistvého obrazu. Za slabinu textu považují určité tematické zacyklení. Autorka se opakovaně vrací ke stejným tématům nebo dochází k totožným závěrům. Témata jsou zcela jistě provázaná, ale tento aspekt textu by bylo možné upozadit důkladněji rozpracovanou strukturou. Textu by také prospěl širší okruh primární literatury, tedy proslovů obou státníků. Na druhou stranu bych v rozborech ocenil důraznější a přímější využití diskuse a aplikaci témat nacionalismu a patriotismu tak, aby došlo k jasnějšímu propojení rozborů s metodologickým rámcem představeným v úvodní teoretické kapitole. Celkově si však cením odvahy zpracovat velmi složité téma na pomezí rétoriky a literární analýzy. S výjimkou drobných detailů a některých parciálních tvrzení se závěry a tezemi autorky práce souhlasím.

K diskusi:

- Are there other speeches by Churchill and Roosevelt that could be used to expand the research?
- How do you explain the lacking role of American landscape in Roosevelt's speeches?
- Do you think contemporary American and British politicians would use similar strategies in their speeches to the nations?

Bibliografie: Práce je založena na dostatečném množství rozličných a převážně kvalitních zdrojů.

Jazyk, styl a formální úprava: Text je napsán kultivovaným jazykem adekvátním pro magisterský stupeň studia. Příležitostné nedostatky nesnižují čtivost textu ani schopnost mu porozumět.

Celkové zhodnocení: Bc. Barbora Loubová se ve své práci ujala velmi zajímavého a náročného tématu. Obeznámila se s odbornými texty z několika oblastí, které se jí do obстойné míry podařilo aplikovat na vybrané texty. K výzkumu i ke konzultacím přistoupila zodpovědně. Po zvážení všech předností i nedostatků práci doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm „C“.

V Pardubicích 8. 5. 2025

PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.